

HANI NA BICIKLU

Bogdan Novak

Grajski strah

»Korejska kolesa so čisto zanič!« je omalovažujoče pribil Bor, kot da se o tem ni več vredno pogovarjati, če on enkrat pove svoje mnenje. »Čez čas se začne z njih luščiti barva. In tudi sicer so zanič, veriga pada z zobcev in si potem ves črn od šmira.«

»Prestave morajo biti znamke Šimano,« je zagodrnjal Uroš. »Te so najboljše na svetu.«

»Predvsem pa mora kolo imeti dovolj močno ogrodje, da bo vzdržalo Uroša,« se je zasmel Aleš.

Prijatelji so se vneto pogovarjali o gorskih kolesih. V pogovoru so jim rekli kar mautinbajki. Morda zato, ker se tako bolj imenitno sliši. Seveda je odveč pripovedovati, da so se o bajkih pogovarjali samo fantje. Mnenj deklet, če se je že katera oglasila vmes, sploh niso jemali resno. Kaj pa vejo babe o biciklih?

Vendar se niso pogovarjali o kolesih brez vzroka. Taborniški odred Rožnik se je nameraval okolesiti, se pravi opremiti se s kolesi. Imeli so kar zajeten kupček denarja na odredovi hranilni knjižnici. To je bila nagrada, kl so jo dobili v eni od prejšnjih pustolovščin, ker so odkrili nevarne tihotapce amfor in drugih dragocenosti. Vodja odreda Laci jih je namreč nagovoril, da bi si s tem denarjem kupili športna kolesa in se nato z njimi odpeljali na kolesarski izlet v Prekmurje. Jasno, ker je on Prekmurec!

Črni mešanček Hani je bil čisto živčen, ker se ni nihče zmenil zanj. Sopihal je, mohl jezik iz ust in gledal zdaj

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-93-32

NOVAK, Bogdan, 1944-

Grajski strah / Bogdan Novak ; [Spremnna beseda Tadeja Rode]. - V Ljubljani : Karantanija, 2005. - (Zbirka Zvesti prijatelji / Karantanija ; knj. 2)

ISBN 961-226-688-3

218065408

enega, zdaj drugega prijatelja, a nihče mu ni privoščil niti pogleda, tako so bili zatopljeni v debato.

»Fantje, kakšne težke gare že ne bi gonil,« je rekel Miha. »Okvir kolesa mora biti iz aluminija, da je čim lažji.«

»Ampak prestave morajo biti Mišano, pardon, Šimano,« je spet zagodrnjal Uroš in po stari navadi spreobračal besede.

»Daj že mir s tem tvojim Mišanom!« je vzrojil Aleš, pri čemer so se mu vsi zasmeljali, ker je nasedel Uroševemu spreobračanju sebed, pardon, besed.

»Šimano se reče,« ga je resno popravil Uroš. »Če vam pa rečem, da so to najboljše, najboljše prestave v svetu. Japonske. Menda že vsak tepec ve, da so Japonci genialci za tehnične izdelke.«

»To slišimo, da ve vsak tepec,« se mu je posmejal Aleš. »Ampak ker jaz nisem tepec, me to ne zanima.«

Uroš je užaljeno molčal. Tedaj je vmes posegel Laci.

»Takole, fantje in dekleta,« jih je ogovoril. »Nič si ne bomo izmišljali vsak po svoje. Vsi bomo imeli enaka kolesa, da ne bo preprirov. Imam prijatelja v športnem parku Kodeljevo, ki prodaja tudi mautinbajke.«

»Oooh!« so vzdihnili fantje in ga razočarano pogledali. »Kakšna zastarela gnila jajca!«

»Prav gotovo ne,« se je branil Laci. »To so ameriška kolesa znamke huffy. Dobra in vzdržljiva. In prijatelj pravi, da nam bo ob nakupu tolikih koles dal še precejšen popust. Sem že izračunal. Vsak bo dobil svoje kolo, pa še nam bo ostalo precej denarja za lepe počitnice. Velja?«

»Kdo pa je že kdaj slišal za hafije!« je vzdihnul Bor.

»Haf! Haf!« se je z bevskanjem vmešal Hani in živahno

pomahal z repom, saj se mu je pogovor nenadoma zazdel zanimiv.

»Veste kaj,« se je razjezil Laci, »nehajte že s tem vna-prejšnjim nerganjem. Ti tudi, vreča bolh! Bor, koles še videl nisi, pa že vnaprej trdiš, da so zanič. Gremo! Pot pod noge, s petico se bomo odpeljali na Kodeljevo, si ogledali kolesa, potem pa le povejte svoje mnenje o njih. Ne bom vztrajal, če vam ne bodo všeč.«

»No prav!« so se vdali in Hani je zadovoljno porepikal, ker so nehali s to dolgočasno razpravo in se je obetal izlet.

S petico so se odpeljali na Kodeljevo. Mojster, ki je imel v športnem parku prodajalno in popravilnico športne opreme, jih je sprejel prav prijazno, saj se mu je obetala velika kupčija.

»Oho, moji hafijejci so prišli!« si je pomel roke: »Le naprej! Tule imam nekaj koles na ogled.«

Fantje so gledali bajke. Bili so še kar privlačni: rumene in črne barve, spredaj so imeli pisano ameriško zastavico.

»Osemnajst prestav imajo!« je vzklknil Miha in si začel navdušeno ogledovati eno izmed koles.

»Ja, ampak so vmes tudi sitibajki,« je zagodrnjal Bor. »Laci, menda ne misliš, da bomo vozili sitibajke kot kakšne babe, da se nam bodo še prekmurske krave režale?«

»Po želji,« ga je miril Laci. »Vsak naj si izbere, kar hoče. Ampak luč mora imeti vsako kolo, da se bomo lahko vozili tudi ponoči. Odbojna varnostna stekla so tako v pedalih. Če pa ne maraš imeti blatnikov, je tvoja stvar, ker boš ti ves blaten, kadar bo cesta mokra.«

»Saj niti niso tako slabi,« je pomirjeno rekel Bor in si ogledoval kolo z vseh strani. »A grem lahko na en džiho?«

Tako za poskus, da bom videl, kako se obnesejo na cesti?« je vprašal prodajalca.

»Jasno, tudi dva džira, če hočeš,« se je nasmehnil prodajalec.

Bor je odpeljal kolo iz trgovine in ga zajahal. Počasi se je odpeljal in vmes preskušal prestave. Izginil je za ovinkom in precej časa ga ni bilo nazaj. Potem se je nenadoma pripodil okoli ovinka z vso hitrostjo. Tik pred prijatelji je divje zavrl, da je vse škripalo. Potem je važno stopil s kolesa.

»No ja, najboljši niso,« je rekel, »ampak bo šlo.«

»Daj še meni za eno furo,« ga je prosil Uroš.

»Si nor?« ga je zavrnil Bor. »Da se mi kolo sesede pod tvojo težo! Ta bajk bo zdaj moj in nihče več se ga ne sme dotakniti.«

Uroš je užajeno segel v žep po vrečko z bonboni. V jezi si je porinil v usta kar tri hkrati in jih grizel. Hani se je usedel na zadnjo plat in žalostno gledal, kako bonboni izginjajo v Uroševih ustih brez dna.

»Veste kaj,« se je oglasil prodajalec, »zakaj bi se pirali zaradi kolesa, če jih je pa za vse dovolj? Vsak naj si izbere svojega v trgovini, pa ga preizkusi. Velja?«

Fantje in dekleta so se zapodili v trgovino. Vsak si je izbral svoje kolo. Če je sploh bilo kaj izbirati, saj so bili vsi bicikli do pike enaki, le da so se prav vsa dekleta odločila za citybike z blatniki. Zrinili so kolesa iz trgovine in se vozili po parku. Navdušeno so kričali, kakšna se jim zdi vožnja.

»Kako je? Zadovoljni?« jim je vpil Laci.

Kriče so mu pritrdili. Potem so planili v smeh, kajti Uroš bi se bil skoraj zaletel v Aleša. Pri tem je izgubil ravnotežje, komaj se je ujel s poskakovanjem po eni nogi.

»Uh!« je vzdihnil. »Koliko energije zapravi človek na kolesu.«

Izlekel je iz žepa zavitek avstrijskih napolitank in jih začel naglo hrustati.

»Kaže, da se lahko zmeniva za kupčijo,« je Laci pokimal prodajalcu koles. »Enega priračunaj še zame.«

»Ker ste nakupili toliko koles, ti dam enega zastonj,« je rekel prodajalec. »To je moj popust.«

Odšla sta v trgovino. Vesela družina je še naprej uganjala vragolije na kolesih. Bor se je delal važnega, da se je vozil stoje na drogu kolesa. Aleš pa je med vožnjo skočil z bicikla, ki se je sam odpeljal naprej, potem je stekel za njim, ga ujel in spet zajahal, ne da bi se bajk ustavil. Hani je strmel za njim in živčno zalajal, ko je videl, da se kolo pelje kar brez voznika.

»Važiči!« je vzkliknila Petra. »Toliko časa boste noreli, da bo kdo padel in si razbil nos.«

»To se samo postavljajo pred nami,« je bila prepričana Kristina.

»Najmanj eden samo pred tabo,« jo je zbodla Tanja in pomigala z glavo proti Luku. Kristina je zato zardela, prijateljice so se pa zasmejale.

Laci je prišel iz trgovine. S seboj je pripeljal še kolo zase. Seveda z lučjo in blatniki.

»Laci ima babji bicikel,« se je posmehal Miha.

Laci ga je strogo pogledal, potem je rekel:

»Zdaj pa v zbor, taborniški odred Rožnik! Smo taborniki ali zmedena banda? S kolesi se bomo vozili strogo po predpisih. Nobenih cirkusov in neumnosti. To velja za vse skupne vožnje. Na čelu bom vedno vozil jaz, potem pa vsi v gosjem redu za menoj.«

»Tako je Laci v Prekmurju vodil gosi na pašo,« je pripomnil Aleš dovolj glasno, da so ga vsi slišali.

»Gosi je presneto laže voditi kot vas,« mu je mirno odvrnil Laci. »Na koncu kolone bo vedno vozil Bor, ki bo odgovarjal za to, da ne bo nihče zaostajal. Jasno?«

»Kot beli dan,« so mu odvrnili.

Laci je zajahal kolo, drugi so se razvrstili za njim. Že je hotel odpeljati, ko ga je ustavilo besno bevskanje. Hani se je postavil pred kolono in jezno lajal.

»Joj, saj res!« je vzkliknila Tanja in si z rokami pokrila obraz. »Kako bo šel pa Hani z nami? Saj ne bo vsega Prekmurja pretekel peš?«

»Naj se nauči pa voziti pasji bicikel,« ji je zabrusil Laci in se režal vase. »Če znajo to bolhe v cirkusu, se bo naučil tudi on. Saj vedno zatruješ, kako pameten pes je.«

Hani je žalostno pogledal v Lacija in molel jezik iz ust.

»Ne, to pa ne!« je odločno rekla Tanja. »Tako se ne grem. Ne bom vozila kolesa, Hani pa naj bi dirjal za mano. Saj bi mu počilo srce od napora, revčku. In tačke bi si utrudil.«

»Groza,« je vzdihnil Laci. »Najbrž ima tudi srce polno bolh. In če bi mu počilo, bi se razletele po vsej okolici. Groza!«

»Veste kaj,« se je vmešal prodajalec, »mislim, da imam za kužka imenitno rešitev.«

»A s kužkom misliš to pasjo mrcino?« je previdno vprašal Laci.

»Prav prijeten kužek je,« se prodajalec ni dal zmeti. »Počakajte malo.«

Izginil je v trgovino.

»Vedno je cirkus zaradi tega pesjana,« je vzdihnil Laci, ki se je ob vsem tem zabaval.

»Cirkus je samo zaradi tebe, ker delaš cirkus zaradi psa,« mu je zabrusila Tanja. »In ne imenuj ga več ne pesjan ne mrcina. Tudi po nemarnem ne!«

Laci je že hotel nekaj odgovoriti, a se je že vračal prodajalec. V rokah je nosil gosto pleteno žičnato košaro in orodje. Z nekaj vijaki je takoj košarico pritrdil na sprednji del kolesa pred krmilom.

»Tako,« je rekel Tanji. »Sicer je namenjena za prtijažnik za knjige ali karkoli, bo pa tudi za psa dobra. To naš servis podarja tvojemu kužku. Če boš dala v košaro še kakšno mehkejšo podlago, se bo vozil prav udobno. Boš videla, psi se zelo radi vozijo na kolesu.«

»Najlepša hvala,« mu je rekla Tanja.

Uroš je imel ravno polna usta rezervnega sendviča, ampak to ga ni motilo, da ne bi zamomljajal:

»Trikrat hura za pasjega rešitelja!«

»Hip, hip, hura! Hip, hip, hura! Hip, hip, huraaaa!« se je razleglo po Kodeljevem iz vseh ust. Tudi Laci se je pridružil pozdravu.

Tanja je vzdignila Hanija in ga posadila v košaro. Pes je osuplo strmel okoli sebe, potem se je usedel na zadnjo plat in položil sprednje tačke čez rob košare. Zvedavo se je začel razgledovati.

»No, se zdaj lahko potujoči cirkus odpravi?« je vprašal Laci.

»Ja, s klovnom na čelu!« je rekel Gorazd, kar je spet sprožilo salvo smeha.

Ampak Laci se je naredil, kot da ni nič slišal in je odpeljal. Fantje in dekleta pa za njim. Bor je bil zadnji.

»Po asfaltu še gre,« je vzdihnil. »Ampak po makadamu bom moral vedno požirati prah cele kolone. To si je

Laci nalašč izmislil. Pa še tako počasi goni kot upokoje-
nec tik pred Žalami.«

Tanja se je peljala takoj za Lacijem. Hani se je ponos-
no oziral okoli sebe. Prav lep razgled je imel. Česa takega
še ni doživel. Ves razburjen je zabevskal, kadar jih je pre-
hitel kakšen avtomobil. In ravno ta šmentani Laci mora
voziti pred njim, da mu ovira razgled naprej!

TEŽAVE Z UROŠEM

Vlak je imel na Pragerskem zamudo. Bil je navaden
potniški vlak, ki se je cijazil od postaje do postaje, pov-
sod je čakal na lokalne povezave. Pa bi bilo še vse v redu,
če mu ne bi bilo treba na Pragerskem toliko časa čakati,
da so iz tovrnega vagona na peron zložili kolo za kole-
som. Ducat jih je bilo. Strojvodja je slonel na oknu loko-
motive in nejevoljno opazoval, kako neka mularija vrešče
prevzema kolesa in jih vozi na peron.

Končno! Vsa kolesa so bila na peronu. Strojvodja je
živčno razmišljal, zakaj se ljudje vozijo z vlakom, če pa
imajo kolo. Kupijo si kolo, potem ga pa naložijo na vlak!
Ta je pa lepa.

Postajni načelnik je dvignil svoj črtasti loparček in stro-
jevodja je z olajšanjem pognal lokomotivo. Peljati mora
vlak v Maribor, se nato ritensko vrniti na Pragersko in
odpeljati potnike, ki bi radi proti Murski Soboti. Le kam
gre vsa ta mularija s Pragerskega, ga je grizlo.

Mularija je zložila kolesa na robu postaje. Vsako
kolo je imelo na sprednjem delu obešen prtijažni listek.
Postajni načelnik je vtaknil loparček pod pazduho in si
skrivaj ogledal enega izmed prtijažnih listkov. Ljubljana-
Beltinci je pisalo na njem. Ljubi Bog, torej bo ta mularija
tri ure čakala na njegovi postaji, dokler se ne bo vrnil vlak
iz Maribora in jih odpeljal v Beltince, ki so zadnja postaja
pred Mursko Soboto! Načelnik si je potisnil rdečo kapo
globoko na čelo in sklenil, da se bo pametneje umakniti
v pisarno.

»Kaj bomo pa zdaj počeli?« je zanimalo Aleša.
»Čakali bomo na vlak,« je rekel Laci. Sedeli so na klo-
peh ob steni postaje. »Da nam bo hitreje minil čas, preš-
tejte ploščice v tlaku perona. Jaz jih nisem uspel še nikoli
natančno prešteti. Enkrat sem jih naštel 482, drugič 483,
pa tudi samo 480 jih je bilo nekoč.«

»Laci ne zna šteti,« se je smejala Petra.
»Mogoče pa misli, da mu vsakič kdo ukrade kakšno ploš-
čico in je zato število različno,« se je ponorčevala Kristina.
»No, pa jih ti preštej, Petra, ki se delaš tako pame-
tno!« jo je izzival Laci. »No, daj!«
»Menda nisi štel vsake posebej?« se je začudila Petra.
»Seveda. Hodil sem po njih in štel: ena, dva, tri, štiri ...«
»Kaj takega se lahko spomni samo Prekmurec,« se je
režal Aleš. Začel je šteti ploščice po širini. »No, tule jih je
petnajst,« je ugotovil in potem precej dolgo štel ploščice
po dolžini perona. »Dvaintrideset!« je oznanil. Vzel je kos
papirja in računal: »Če pomnožimo petnajst z dvaintri-
deset, dobimo ... dobimo točno 480 ploščic. Je to tako
težko?«

»To zna vsak tepec, kakor vidimo,« ga je zavrnil Laci.
»Že v osnovni šoli se naučimo izračunati ploščino pra-
vokotnika. Ampak zdaj pojdi šteti ploščico za ploščico in
zagotovo se boš pri štetju zmotil. Potem moraš začeti še
enkrat in tako ti minejo dolge ure do prihoda vlaka. A
kapiraš, v čem je štos?«

»Prekmurski štos mi niso všeč,« je rekel Aleš. »Rajši
se bom kratkočasil tako, da bom po vokmanu poslušal
Guns and Roses. To je zabava! Du du du dum!«

Nataknil si je slušalke na glavo in se ves posvetil poslu-
šanju nabijanja glasbe. Laci je razočarano skomignil z
rameni. Preletel je s pogledom svojo taborniško čredico.

»Eden manjka,« je ugotovil.

»Da se nisi spet zmotil pri štetju?« se je zahihitala
Tanja.

»Ne. Uroš! Kje je Uroš?«

Ampak vprašanje je bilo že odveč. Uroš je pravkar sto-
pil iz restavracije, ki je bila v postajnem poslopju. Žepe je
imel nabasane prav sumljivo. Imel je poseben brezrokav-
nik, ki mu ga je bil prinesel oče iz Francije. Brezrokavnik
iz zelenega platna je bil pravzaprav sešit iz samih žepov.
Spreddaj sta bila spodaj dva velika žepa. V vsakega so šli
štiri sendviči z žemljo. Zgoraj sta bila manjša žepa, za po
dve žemlji vsak. Kajti edino merilo za prostornino žepov
je bilo za Uroša to, koliko sendvičev je spravil vanje. Na
hrbtu sta bila samo dva velika žepa z zadrgo, v vsakega je
šlo šest sendvičev.

Tokrat sta bila hrbtina žepa prazna. Uroš se je zadovo-
ljil s tem, da si je napolnil sprednje žepe, v levici je imel že
napol pojedena sendvič, v desnici pa pločevinko kokakole.

»Kaj bi rad, Laci?« ga je vprašal s polnimi usti. »Kaj pa
vpiješ? Saj veš, da sem lahko samo tam, kjer je kaj hrane.«

Hani se je takoj postavil pred Uroša in repkal toliko
časa, dokler mu ni Uroš prepustil zadnje četrtnike send-
viča s sirom in šunko.

»Naj ti bo,« je rekel Uroš, »saj jih imam še veliko.«
Potrepljal se je po žepih. Potem si je poiskal miren kotiček
na klopi ob robu perona, kjer se je lahko povsem nemo-
teno posvetil hrani.

Družčina pa se je lepo zabavala. Že zaradi tega, ker je
tokrat Laci pustil svojo razglašeno kitaro doma. Celu uro
so se šli uganjevanje predmetov in oseb. Na vrsti je bila

pravkar Petra. Nekaj si je zamislila, kar je bilo videti na peronu, drugi so jo spraševali.

»A je živo?«

»Je.«

»Oseba?«

»Ja.«

Z vprašanji so hitro zožili izbor oseb. Kdor je dobil pritriljen odgovor na svoje vprašanje, je lahko nadaljeval, sicer je moral odstopiti in ugibanje prepustiti naslednjemu.

»A je suhec?« je vprašala Tanja in gledala v svojega Bora.

»Ne,« se ji je zasmejala Petra.

»Torej je debelko?« je nadaljevala Barbara.

»Je.«

»A je Uroš?«

»Bravo, uganila si!« je priznala Petra.

»Ampak to ne velja,« se je pritožil Miha, ki je imel smolo v igri in je na svoja vprašanja največkrat dobil negativni odgovor. »Uroša sploh ni videti na peronu. Pravilo pa je, da moraš osebo ali predmet, ki se uganjuje, videti s prostim očesom.«

»Jaz nisem kriva, saj je bil še ravnokar tukaj,« je rekla Petra. »Nisem računala s tem, da bo vmes izginil kot kafa.«

»Že spet je v restavraciji, kje pa!« je menila Andreja. »Joj, koliko ta poba poje. To ni resno. Samo hrana mu hodi po glavi.«

»Bor,« je rekel Laci, »pojdi no po Uroša v restavracijo. Naj nam bo na očeh in za božjo voljo, povej mu, naj se neha toliko basati!«

Bor je počasi odšel v restavracijo, kjer je izpil eno kokakolo, preden se je vrnil. Nemočno je razširil roke:

»Ni ga!«

Pogledali so še v toaletne prostore, v čakalnico, pa ga ni bilo nikjer.

»Krščen Matiček, fiks laudon!« je zarohnel Laci. »Če mi Bor ne dela sivih las in pleše, mi jih pa Uroš. Le kam se je spet potepel?«

»Saj je še debelo uro in pol do odhoda vlaka,« je pomirjevalno rekla Kristina. »Se bo že prikazal.«

»Ali pa ne! Se je že tudi zgodilo, da ga nismo videli dva dni,« se je jezil Laci. »Če se bo tako obnašal, mu bom prepovedal vstop v Prekmurje!«

»Pa amen!« ga je Borzbodel z njegovo prijubljeno frazo.

Tedaj so se odprla vrata pisarne in na peron je prišel postajni načelnik. Nič kaj dobre volje ni bil videti.

»A pograšate kakšnega požeruha?« jih je vprašal.

»Ja! Kje pa je?« je hotel vedeti Laci.

»Pojdite z menoj,« mu je pomignil železničar in globoko vzdihnil.

»Ostanite tukaj in da se mi nihče ne gane!« je Laci zabičal odredovcem in odšel za postajnim načelnikom.

V pisarni je bilo kaj videti. Najprej je bil tu Uroš, ki je skesano gledal v tla. Na mizi je bil kakšen ducat storžev mlade koruze. Za Urošem pa je stal starejši kmet, ki je imel čez skromno obleko moder delovni predpasnik, katerega en rob si je zataknil za pas, da ga ni oviral pri hoji. Gledal je pisano izpod čela in brki so mu jezno sršeli pod nosom.

»A je vaš?« je planil kmet.

Laci je pokimal. Zadeva mu je bila takoj jasna.

»Kradel je! Na moji njivi je kradel koruzo!« se je jezil očianec. »Kar mi ni toča pobila, kar mi niso pokradli cigani

in pohodili vojaki, mi boste pobrali izletniki. Vrag vas pocitraj!»

»Bil sem tako lačen,« je zatarnal Uroš v opravičilo. »Vse sendviče sem pojedel, kar so jih imeli v restavraciji, pa sem si mislil, da bi si spekel mlado koruzo. Pri stari mami na Dolenjskem smo jo vsake počitnice pekli.«

»Ampak ne s tuje njive,« je rekel Laci. »Te ni sram? Tabornik, pa zmikav! Izgini na peron in me tam počakaj. Se bova že še pogovorila.«

»Laci, saj nisem hotel, nisem vedel, da je gospodu že toča vse pobila,« je zatarnal Uroš, rdeč v obraz kot puran. »Sem mislil, ko je tako velika njiva, da se ne bo poznalo.«

»Tišina in na peron!« je ukazal Laci kar se da ostro.

»Oprostite!« je Uroš še rekel kmetu in odšel na peron. »Ta bo še velik razbojnik!« je godrnjal kmet. »Pa še takle tatinski suknjič ima. Sami žepi! Spreadaj in zadaj je imel nabasano turščico, da je prišel z njive v moje naročje okrašen kot zeleni Jurij!«

»Hm, gospod, hmm, najprej se vam moram opravičiti,« je rekel Laci. »Fant mi je ušel iz nadzorstva. Rad bi vam poravnal škodo.«

»Kako mi boste povrnili škodo?« se je še vedno jezil kmet. »A boste storže s selotejpom prilepili nazaj na stebela, kaj?«

»To ravno ne,« je rekel Laci, ki mu je šlo že na smeh. »Ampak ta koruza je končno nekaj vredna. Če bi jo prodali na trgu, bi z njo zaslužili. Zato bi vam jo rad odkupil, da bi poravnal škodo.«

»A na trgu bi zaslužil s koruzo?« se je zasmeljal kmet.

»Pri teh cenah in pri tej vladi že ne. Samo zgubo bi si zaslužil.«

»No prav,« ga je miril Laci. »Rad bi od vas kupil to koruzo. Že od mladih nog nisem več jedel pečene koruze. Vi ji rečete turščica, mi v Prekmurju pa kukurca.«

»Prekmurec ste?« ga je vprašal kmet. »Potem niste mestni škric?«

»Nak!« je Laci ponosno odkimal. »V Beltincih imajo moji starši kmetijo. Zato vem, kako vam je pri srcu, če vam otroci rabutajo koruzo.«

»Ah, razposajeni so in nepremišljeni,« je zagodrnjal kmet, ki se je medtem že pomiril.

»No, koliko bi radi za to koruzo?« je vztrajal Laci.

»Dajte no mir! Za nekaj piškavih koruznih storžev mi menda ja ne boste plačevali,« je kmet odmahnil z roko. »Saj nisem revež. Dosti zemlje imam in zaradi malo koruze me ne bo konec. Kar specite si jo, naj vam tekne. Ampak fantom povejte, naj drugič rajši pridejo vprašat, če bi radi jedli koruzo. Takšen je red pri nas. Radi damo, vendar ne na silo!«

»Hvala lepa!« je rekel Laci.

Kmet je vzdignil zamaščen in povaljan klobuk v pozdrav in odšel skozi druga vrata pisarne, ki so vodila na cesto za postajo. Laci je rekel postajnemu načelniku:

»Same sitnosti so. Mestni otroci. Komaj jih krotim. Mogoče bodo zdaj ostali skupaj do prihoda vlaka, če bomo pekli koruzo. A mogoče veste, kje bi lahko zakurili?«

»Zakurili?« je zavrešal postajni načelnik in izbuljil oči. »A zdaj bi mi radi še postajo zažgali? Ste zmešani?« Za hip je pomolčal, potem je rekel bolj prijazno: »Veste kaj, pojdi-te k moji ženi, pa si specite koruzo v ognjišču. Prtljago pustite kar na peronu,« je še dodal in se zarežal: »Tu na kmetih bradejo samo meščani, zato se ne bojte za svoje stvari.«

Laci je stopil na peron in zaklical družčini:

»Vsi sem! Uroš pa naj straži prtljago!«

Uroš je rad ostal daleč proč od Lacija. Vsi so se nagneti v pisarno.

»Vsak naj vzame en storž,« je Laci pokazal na mizo.
»Spekli si jih bomo.«

Družčina je bila presenečena, saj je že izvlekla iz Uroša, kaj se mu je zgodilo. Koruze je bilo ravno prav. Za vsakega ena, Laci je vzel dve.

Postajni načelnik jih je peljal čez cesto v hišico, kjer je imel domovanje.

»Žena!« je zavpil v veži. »Pripeljal sem ti nekaj nepridipravov, ki bi si radi spekli ukradeno koruzo.«

»Ježeš, kje ste jo pa narabutali?« je vila roke ženica, ki se je prikazala med vrati.

»Pri Pintariču,« se je smejal mož. »Pa so se potem pobotali in jim jo je podaril.«

»Ta mladina! Kaj ga ne ušpičite!« je rekla ženica in hitro odprla vrata v peč. »Srečo imate, da je ravno pravšnja žerjavica. Tamle so pa trske za peko.«

Laci je z vsake koruze oskubel ličkanje, potem pa v koren zlatorumenega storža zabodel okoničeno trsko. Potisnil jo je Alešu v roke:

»Tako! Zdaj si jo pa peci. Ves čas jo moraš počasi obračati, da se ti ne bo zažgala.«

Potem je pripravil koruzo še drugim. Pol se jih je gnetlo pri vratih štedilnika in počasi vrtele storže. Drugi so čakali, da bodo prišli na vrsto.

»So se večasih takole prehranjevali?« je ugibal Aleš.

»Samo pastirci na paši,« je rekel Laci.

»Ste jo narabutali?« je bila radovedna Tanja.

»Včasih,« je Laci zardel. »Največkrat z njive staršev katerega od pastirjev. Tako da nismo drugim delali škode. Narabutana koruza je najslajša. Včasih pa nas je ravno sredi peke zalotil kakšen kmet in smo morali bežati z napol pečeno koruzo. Tudi krompir smo pekli v žerjavici.«

»Potem pa to ni tak greh?« je spraševala Kristina.

»Lepo ni, greh pa tudi ne,« se je vmešala gospodinja.
»Greh postane takrat, kadar te zalotijo.« Smejala se je in postavila na mizo veliko glinasto skledo in šop žlic. »Da boste laže čakali, kdaj se bo spekla koruza. Kar za mizo!«

Tisti, ki niso pekli, so se usedli za mizo in začeli pridno zajemati z žlico.

»Mhmmm,« je Petra pohvalila jed. »To je pa dobro. Kislo mleko, naribane kumarice, soljeno, popoprano in papricirano. Odlično! Kdo bi si mislil, da gre to skupaj.«

Pridno so zajemali. Na polovici so se komaj ustavili, da je ostalo še za druge, ki so ta čas že spekli koruzo. Zamenjali so se ob peči in za mizo. Zdaj so eni pekli, drugi pa prigrizovali pečeno koruzo in zraven zajemali nenavadno mlečno jed.

»Škoda, da ni Uroša zraven,« je vzdihnil Miha.

»Sreča, ne pa škoda!« se je zgrozil Bor. »Ta bi sam pomlatil celo skledo, še preden bi jaz z žlico trikrat zajel.«

Ko so od koruze ostali samo še obrani storži, so jih zmetali v peč in se poslovlili. Zahvalili so se prijazni postajenačelnikovi ženi in se vrnili na peron.

»Kje ste pa bili toliko časa?« se je začudil Uroš, ki je s Hanjem stražil prtljago bolj za kazen kot iz potrebe.

»Oh, ko bi ti vedel, kaj vse smo jedli!« so mu začeli pripovedovati. »Najprej pečeno koruzo. Pa kislo mleko s kumaricami, MHMMM!«

»Kaj? Mojo koruzo? Jaz sem nosil glavo naprodaj za to koruzo, vi pa ste mi jo požrli! Brez mene?« je bil Uroš kar solzen od obupa. »In še domače kislo mleko ste dobili? Z mukaricami? Pardon, s kumaricami.«

Smejali so se njegovemu obupu.

»To je bilo pa tako,« je rekel Laci čisto mirno, »da smo mi za koruzo kmeta prosili, ti pa si jo ukradel. Zato smo mi jedli pečeno koruzo, mhhmm, sladko pečeno koruzo, ti pa ne!«

Uroš je povetil glavo. Imel je polna usta sline. V želodcu mu je tako vedno krulilo. Zdaj ga pa še takole mučijo s pripovedovanjem o tem, kaj vse so jedli.

Nenadoma se je zdrznil. Vsi okoli njega so bili čisto tiho. In nekaj je tako čarobno dišalo. Dvignil je glavo in z nosom v nekaj butnil.

Laci mu je tik pred nosom držal pečeno koruzo. To je bilo! Ampak Uroš se je ni upal vzeti. Spet je sklonil glavo.

»Saj praviš, da je ne zaslužim,« je zastokal in s koticom oči poškilil na lepo zapečeno poslastico.

»Saj je ne zaslužiš, ampak od lakote te tudi ne bomo pustili umreti,« se mu je smejal Laci. »Dovolj huda kazen je že bila, da si ostal brez kislega mleka s kumaricami. Le vzemi, preden se premislim. In upam, da si bil zadnjič v življenju med zmikavti!«

»Rabutarji,« ga je popravil Uroš in hlastno segel po koruzi. Začel jo je obirati spretno in naglo kot veverica.

»Ti si pa kot stroj za luščenje koruze,« se mu je zasmejala Barbara, kajti Uroš je v hipu obral koruzni storž do zadnjega zrna.

Praznega je ponudil Haniju:

»Oprosti, črnaveelj, ampak samo to je še ostalo. Boš?«

Hanza je previdno ovohal storž, potem se je namrdnil, dostojanstveno odvrnil glavo in odkorakal proč, kot da se ga vse skupaj sploh ne tiče.

Tedaj je iz mariborske smeri ritensko prisopihal vlak. Strojvodja je obupano zavil oči proti nebu. Že spet si bo nabral zamudo, kajti na peron se je kriče spustila mularija in začela rinuti kolesa proti prtijažnemu vagonu. To je bila prav tista množica koles, ki so jih pred tremi urami jemali dol.

Od jeze si je strojvodja snel z glave železničarsko kapo in jo z vso silo zagnal ob tla.